

L'assentiment

21/XII/1982

Encara que és veritat que vivim en un país on impera l'esperit de contradicció, no podem pas negar que hi ha gent disposada a donar la raó al seu interlocutor —quan creu honestament que la té, és clar. ¿I què diu, la gent, en el llenguatge col·loquial i espontani, quan dona la raó a algú? No sempre diu el mateix, naturalment, perquè depèn de la frase amb la qual es formula l'afirmació a què assenteix i dels diversos matisos i circumstàncies amb què pot modificar el seu assentiment. El que volíem fer observar és que en els diàlegs de la narrativa actual, especialment en les traduccions d'obres estrangeres, en què es percep la influència de l'original, alguns autors o traductors recoren excessivament a fórmules o expressions d'assentiment que, sense que es pugui dir que no són lícites, són molt poc tradicionals, molt poc habituals en el llenguatge col·loquial, que recorre a d'altres expressions en molts casos massa negligides. Així, expressions com *és cert, en efecte, efectivament, indubtablement* i d'altres que trobaríem en un esborrall sistemàtic, semblen més aviat pròpies del llenguatge culte, i encara que, tal com sabem, no podem pas separar, amb una línia divisòria ben marcada, el llenguatge culte del llenguatge col·loquial o popular, que s'influencien mútuament, el fet és que posar sistemàticament en boca de certs personatges aquestes expressions d'assentiment produeix sovint un efecte d'inversemblança i d'encarcament. Cada cop que en un text —parlem dels diàlegs d'obres narratives, recordem-ho— trobem un *és cert*, no ens

podem estar de pensar si *és veritat* no hi hauria resultat més adequat.

Aquesta darrera expressió, *és veritat*, és la que trobem diverses vegades en els diàlegs de la novel·la *Pilar Prim*, de Narcís Oller, dels quals hem anotat totes les altres fórmules d'assentiment. Ultra *és veritat* (*és ben veritat*) i, naturalment, l'adverbi *si*, amb diversos complements o modificacions, hi hem trobat *abon mateix, ja ho crec, i tal, prou* (amb un matis restrictiu), *és clar, és clar que si, és clar que* (més repetició d'un concepte), així com diversos adverbis en *—ment*, entre ells, un cop, *incubtablement*, i d'altres expressions determinades per la frase a què s'assenteix, però ni un sol cop *és cert*. Cada escriptor, és clar, té el seu estil, i amb tot el dret, però aquest comentari, de caràcter general, potser pot convidar algú a la reflexió.

Albert Jané